

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๕๑

ถึง สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร และสำนักทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด (เว้นสำนักทะเบียนจังหวัดสระแก้ว)

ด้วยจังหวัดสระแก้วหรือประเด็นการวินิจฉัยสัญชาติของบุคคลที่ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน โดยอ้างว่ามีบิดามารดาเป็นผู้มีเชื้อสายไทย เคยมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในประเทศไทยและประเทศกัมพูชา แต่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือเอกสารราชการที่รับรองว่าบิดามารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ปัจจุบันบิดาและมารดา เสียชีวิตแล้ว ผู้ร้องมีเพียงผลการตรวจสอบสารพันธุกรรม หรือ DNA กับญาติที่มีสัญชาติไทย เป็นหลักฐานในการขอ พิสูจน์ความเป็นผู้มีสัญชาติไทยเพื่อขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน กรณีดังกล่าวผู้ร้องจะได้สัญชาติไทยหรือไม่ อย่างไร และการลงรายการสัญชาติของบิดามารดาจะบันทึกอย่างไร จึงขอหารือแนวทางปฏิบัติเพื่อจะได้ดำเนินการ ให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง และกรมการปกครอง ได้ตอบข้อหารือจังหวัดสระแก้วเพื่อถือปฏิบัติแล้วตามหนังสือ กรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๑๗๔๓๘ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่แนบมาพร้อมนี้

เนื่องจากการพิจารณาสัญชาติของบุคคลเป็นเรื่องสำคัญมีผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามกฎหมาย ซึ่งนายทะเบียนจึงต้องพิจารณาด้วยรอบคอบ จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียน กรุงเทพมหานคร แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบ ได้ศึกษาทำความเข้าใจและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. ๐ ๒๗๕๑ ๗๓๑๖
โทรสาร. ๐ ๒๗๐๖ ๙๒๓๕

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ ๑๗๕๗๘

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอรื้อกรณีบุคคลผู้ขอพิสูจน์สัญชาติไทยอ้างว่ามีบิดามารดาเป็นผู้มีเชื้อสายไทย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสระแก้ว ด่วนที่สุด ที่ สก ๐๐๑๘.๑/๕๒๑๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ตามที่จังหวัดแจ้งว่าได้รับเรื่องขอรื้อประเด็นการวินิจฉัยสัญชาติของบุคคลที่ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านโดยอ้างว่ามีบิดามารดาเป็นผู้มีเชื้อสายไทย เคยมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในประเทศไทยและประเทศกัมพูชา แต่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือเอกสารราชการที่รับรองว่าบิดามารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ปัจจุบันบิดาและมารดาเสียชีวิตแล้ว ผู้ร้องมีเพียงผลการตรวจสอบสารพันธุกรรม หรือ DNA กับญาติที่มีสัญชาติไทย เป็นหลักฐานในการขอพิสูจน์ความเป็นผู้มีสัญชาติไทยเพื่อขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน กรณีดังกล่าวผู้ร้องจะได้สัญชาติไทยหรือไม่ อย่างไร และการลงรายการสัญชาติของบิดามารดาจะบันทึกอย่างไร จึงขอรื้อแนวทางปฏิบัติเพื่อจะได้ดำเนินการให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง รายละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. หลักการพิจารณาสัญชาติของบุคคลที่ขอแจ้งการเกิดหรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานะการเกิดของผู้ร้องว่าเกิดในหรือนอกราชอาณาจักร และบิดาและหรือมารดามีสถานะตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติอย่างไร กล่าวคือ

๑.๑ ถ้าผู้ร้องเป็นบุตรของมารดาที่มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะบิดาจะเป็นผู้มีสัญชาติไทยหรือไม่มีสัญชาติไทย ผู้ร้องย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักสายโลหิตจากมารดา ไม่ว่าจะผู้ร้องจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรก็ตาม ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๑.๒ ถ้าผู้ร้องเป็นบุตรของบิดาที่มีสัญชาติไทยและเป็นบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนมารดาเป็นคนที่ไม่มีสัญชาติไทย ผู้ร้องย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักสายโลหิตจากบิดา ไม่ว่าจะผู้ร้องจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรก็ตาม ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๑.๓ ถ้าผู้ร้องเป็นบุตรของบิดาที่มีสัญชาติไทยและเป็นบิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนมารดาเป็นคนที่ไม่มีสัญชาติไทย กรณีนี้จะต้องพิจารณาสถานที่เกิดของผู้ร้องประกอบด้วย กล่าวคือถ้าผู้ร้องเกิดนอกราชอาณาจักร ผู้ร้องและบิดาจะต้องยื่นเรื่องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติเพื่อขอพิสูจน์ความสัมพันธ์การเป็นบิดาและบุตร เมื่อได้รับหนังสือรับรองผลการพิสูจน์ความสัมพันธ์ดังกล่าวแล้วจึงจะถือได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักสายโลหิตจากบิดา ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ถ้าผู้ร้องเกิดในราชอาณาจักร ผู้ร้องย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักดินแดน ซึ่งเป็นไปตามมาตรา

๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และไม่เข้าเงื่อนไข การไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากบิดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย

๑.๔ การพิจารณาสัญชาติของบิดามารดาของผู้ร้อง มีหลักเกณฑ์เช่นเดียวกันคือขึ้นอยู่กับ สัญชาติของปู่ ย่า หรือตา ยาย แล้วแต่กรณี เช่น ถ้าปู่หรือย่าเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด บิดาของ ผู้ร้องก็ย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด หรือถ้าตาหรือยายเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มารดาของผู้ร้อง ก็ย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด และย่อมส่งผลถึงผู้ร้องให้ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดด้วย ถ้าบิดาและ หรือมารดาไม่ได้สละสัญชาติไทยหรือเสียสัญชาติไทยในขณะที่ผู้ร้องเกิด

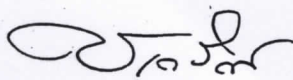
๒. การที่บุคคลจะได้สัญชาติไทยหรือไม่ ย่อมเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ ส่วนการมี ชื่อและรายการบุคคลระบุดสัญชาติไทยในเอกสารการทะเบียนราษฎร เป็นการรับรองสิทธิในสถานะของบุคคล ให้ปรากฏเป็นรูปธรรมเท่านั้น ดังนั้น การที่บุคคลใดไม่มีเอกสารการทะเบียนราษฎรหรือมีแต่ปรากฏรายการ สัญชาติว่าไม่ได้สัญชาติไทยหรือไม่มีสัญชาติ มิได้หมายความว่าบุคคลนั้นจะไม่มีสัญชาติไทย จึงเป็นหน้าที่ ของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเรียกตรวจหลักฐานหรือสอบสวนพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิสูจน์ยืนยันการมีหรือไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย

๓. การตรวจสอบสารพันธุกรรมหรือ DNA เพื่อพิสูจน์การมีสัญชาติไทยของผู้ขอแจ้งการเกิดหรือ ขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านนั้น ความสำคัญอยู่ที่คนที่เป็นผู้ตรวจจะต้องเป็นญาติร่วมสายโลหิตของผู้ร้อง เป็น ผู้มีสัญชาติไทยและมีคุณสมบัติที่จะทำให้ผู้ร้องได้รับสัญชาติไทย เช่น บุตรตรวจกับบิดามารดาที่มีสัญชาติไทย น้องตรวจกับพี่ร่วมมารดาเดียวกันซึ่งมีสัญชาติไทยโดยการเกิด หลานสาวตรวจกับยายที่มีสัญชาติไทยโดย การเกิด หลานชายตรวจกับอาหรือน้าชายซึ่งเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกับบิดาของหลานโดยมีปู่ย่า เป็นคนสัญชาติไทย ตัวอย่างเช่น นายรวม เป็นผู้ร้องขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเนื่องจากตกหล่นทางทะเบียน ราษฎร ตรวจ DNA กับนายเพชร บุคคลสัญชาติไทยซึ่งมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔) เป็นบุคคลประเภท ๓ ระบุนายรวมบิดามารดาสัญชาติไทย โดยนายเพชร เป็นน้องชายร่วมบิดามารดาเดียวกันกับบิดาของนายรวม ซึ่งเสียชีวิตแล้ว เป็นต้น

๔. กรณีที่นายทะเบียนพิจารณาจากพยานหลักฐานแล้วเชื่อว่าผู้ร้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย แต่ บิดามารดาของผู้ร้องไม่มีเอกสารการทะเบียนราษฎร การลงรายการสัญชาติของบิดามารดาในเอกสารการ ทะเบียนราษฎรให้เว้นไว้ โดยปฏิบัติตามข้อ ๖๐ หรือข้อ ๙๘ (๔) ของระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วย การจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชำนาญวิทย์ เตรีตน์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร ๐ ๒๗๙๔ ๗๓๑๔-๖